

Postbus 234
7300 AE Apeldoorn
088 310 4000
info@vnog.nl
www.vnog.nl

Gemeente Elburg
t.a.v. het college van B&W
Postbus 70
8080 AB ELBURG

Datum : 7 november 2023
Uw kenmerk : NL.IMRO.0230.BPHOKSEBERGII-ONT1
Ons kenmerk : 23-66769/23-091930/MB/JT
Behandeld door :
Afschrift aan : Archief;
Bijlage(n) :
Onderwerp : Advies externe veiligheid bestemmingsplan
Hokseberg fase II 't Harde

Geacht college,

U heeft mij gevraagd te adviseren over het bestemmingsplan Hokseberg fase II. U wilt weten of deze verandering past binnen de normen van de wet- en regelgeving. In deze brief geef ik u graag antwoord. Daarnaast geef ik u adviezen over de algemene fysieke veiligheid. Door deze op te volgen, verkleint u de kans op calamiteiten, of - als er zich toch een ongeluk voordoet - beperkt u de gevolgen.

Bij deze beoordeling heb ik gekeken of onze eerder gegeven adviezen voldoende zijn verwerkt in het bestemmingsplan. Bij de planontwikkeling van het gebied zijn wij in een vroegtijdig stadium betrokken geweest en heeft regelmatig afstemming plaatsgevonden. Hierdoor is er al bij de gebiedsinrichting rekening gehouden met de risicobronnen en adviezen.

Met ingang van 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. Daarom maak ik ook een verwijzing naar deze nieuwe wet- en regelgeving. Dit om in het kader van omgevingsveiligheid een integrale afweging te maken.

Naast de Brandweer heeft ook de Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio (GHOR) nogmaals dit deelplan beoordeeld. De GHOR is als onderdeel van de veiligheidsregio belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening en met de advisering van andere overheden en organisaties op dat gebied (Wvr, art. 1). De GHOR inventariseert de risico's van rampen

en crises en adviseert gevraagd en ongevraagd het bevoegd gezag hierover (Wvr, art. 10 en 14). De aanbevelingen van de GHOR zijn onverkort in dit advies overgenomen.

Planomschrijving

Het plangebied betreft de herontwikkeling van gebied Hokseberg in t'Harde. Hier is de gemeente voornemens een woongebied te ontwikkelen. Fase I bestond uit een bestemmingsplanprocedure met betrekking tot de bouw van maximaal 60 zorgeenheden voor intramurale zorg en maximaal 73 woningen. Fase II heeft betrekking op de realisatie van 68 grondgebonden woningen en 22 (zorg-) appartementen.

Kaart 1 - Plankaart

Veilige fysieke leefomgeving

Bereikbaarheid, opstelplaats en bluswatervoorzieningen

Het plangebied is volgens de aangeleverde gegevens goed te bereiken. Volgens de plankaart lijken de woningen goed te bereikbaar te zijn. Wij vragen wel uw aandacht voor het feit dat de rijbaan geschikt moet blijven voor hulpverleningsvoertuigen. Wij gaan ervan uit dat de inrichting hiervan, onder meer qua verharding en breedte, voldoet aan de voorschriften van nu nog het Bouwbesluit¹. De aanbeveling is hierbij om dit waar nodig met de VNOG nader af te stemmen.

Op basis van de aangeleverde gegevens en onze operationele gegevens zijn er op dit moment nog onvoldoende (primaire) bluswatervoorzieningen aanwezig (zie kaart 2). Dit dient nog nader uitgewerkt te worden en in afstemming met VNOG plaats te vinden. Ook hier gelden de voorschriften uit het Bouwbesluit, Bbl en Handreiking bluswatervoorziening en Bereikbaarheid². Dit dient meegenomen te worden in de verdere ontwikkeling.

¹ Met de intrede van de Omgevingswet wordt dit het Bbl (Besluit bouwwerken leefomgeving)

² Uitgave van Brandweer Nederland, Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid 2019

Kaart 2 – huidige bluswatervoorzieningen

Klimaatadaptatie

De klimaatverandering gaat gepaard met weersextremen. In de planbeschrijving moet worden beschreven hoe omgegaan wordt met wateroverlast, overstromingsgevaar en hitte. Dit aan de hand van de door gemeente Elburg en het Waterschap Rijn en IJssel opgestelde klimaatatlas. In die atlas is droogte ook een thema. De instructieregel klimaatadaptie (2.65b) uit de Omgevingsverordening Gelderland stelt eveneens dat bij bestemmingsplannen aandacht moet worden besteed aan wateroverlast, overstromingsgevaar en hitte en aan droogte. Uit de aangeleverde stukken blijkt dat op dit item maatregelen zijn genomen.

Energietransitie

De energietransitie betekent een toenemende mate van het gebruik van nieuwe vormen van energie, zoals windturbines en zonneparken. Samen met energieopslag in batterijen en gebruik en opslag van LNG en waterstof behoren deze aspecten vanwege hun risico's ook tot omgevingsveiligheid. Dat is dan ook de reden dat ik het hier ter sprake breng. In de planbeschrijving moeten dergelijke vormen van energie aan de orde komen als mogelijkheid om in de eigen energievoorziening te voorzien. Ten aanzien van zonnepanelen wil ik nog de aanvulling doen dat het van belang is aan brandveiligheid te denken bij het plaatsen van zonnepanelen. Mochten er bij de ontwikkeling van het gebied andere alternatieven worden gebruikt, bijvoorbeeld aardwarmte, opslag in grote batterijen of soortgelijke initiatieven. Dan wordt geadviseerd om veiligheid een onderdeel te zijn van het beoordelingscriterium. De VNOG adviseert waar nodig en mogelijk op dergelijke initiatieven.

Brandveiligheid

De realisatie van het plan moet het gebruik als bedrijventerrein mogelijk maken. De (concept-) bouwtekeningen van de verschillende bouwwerken zitten niet bij de aangeleverde gegevens. Op voorhand wil ik alvast meegeven aandacht te hebben voor de brandveiligheid. Het plan dient dan ook te voldoen aan de eisen van Bouwbesluit 2012 of Bbl.

Externe Veiligheid

Op basis van de aangeleverde stukken blijkt dat uw voornemen past binnen de normen van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). Mijn advies is gebaseerd op:

- artikel 13, lid 3 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- artikel 12 lid 2 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb);
- artikel 9 van het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- artikel 10 Wet veiligheidsregio's (Wvr).

Risicobronnen

Risicobronnen worden beschouwd als relevant wanneer het invloedsgebied en/of het effect van de risicobron (deels) binnen het plangebied ligt. In of nabij het plangebied zijn de volgende risicobronnen relevant (zie kaart 3).

- Hogedruk aardgasbuisleiding N-570-20
- Basisnetroute Rijksweg A28
- De spoorlijn Amersfoort-Zwolle

Buisleiding

Op ongeveer 150 meter van het plangebied ligt buisleiding N-570-20 (druk 40 bar, diameter 13 inch, 99% letaliteitsgrens op 67 meter en 1% letaliteitsgrens op 140 meter). Het plangebied ligt daarbij gedeeltelijk binnen de boordelingsafstand van het groepsrisico. Daarom is een nadere beoordeling van dit risico noodzakelijk. Om inzicht te krijgen in deze risico's is op verzoek van het bevoegde gezag een QRA³ uitgevoerd. Uit deze kwantitatieve risicoanalyse middels de CAROLA-berekening⁴ blijkt dat het groepsrisico kleiner is dan 0.1 van de oriëntatiewaarde (BJZ.nu, 2022-411, februari 2022). Dit betekent dat er geen verantwoording van het groepsrisico nodig is en de uitvoering van het project op basis van het CAROLA-onderzoek voor de gemeente aanvaardbaar is. De Omgevingsdienst Noord-Veluwe (ODNV) heeft deze QRA beoordeeld en akkoord verklaard. Wel met de toevoeging de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid door de VNOG aan te vullen.

Transport gevaarlijke stoffen per spoor en per weg

De A28 en de spoorlijn Amersfoort-Zwolle liggen op ongeveer 1.600 en 1.800 meter van het plangebied. Hierdoor zijn deze twee risicobronnen op dit moment nog externe veiligheid relevant. Immers voor een toxisch scenario moet uitgegaan worden van een effectafstand van 4.000 meter.

Met de komst van de Omgevingswet wordt er gesproken over een gifwolkaandachtsgebied. Bij een gifwolkaandachtsgebied dient rekening gehouden te worden met een afstand van 1.500 meter. De verkleining van 4.000 tot 1.500 meter is een beleidsmatige verkleining. Er zijn na de verkleining ook toxische effecten mogelijk buiten de 1.500 meter.

Het plangebied valt buiten deze afstand. Rekening houdend met de komst van de omgevingswet adviseer ik hierin geen maatregelen anders dan die in de Omgevingswet reeds genoemd worden.

Kaart 3 - plangebied

Externe Veiligheid bestemmingsplan

³ Quantitative Risk Assessment

⁴ Voorgeschreven rekenpakket door het RIVM mb.t. aardgastransportleidingen

In het bestemmingsplan is in paragraaf 5.4 het onderzoek naar de externe veiligheidsaspecten beschreven. Hierin zijn de juiste risicobronnen aangehaald met daarbij een gedegen onderbouwing. Daarbij zijn de volgende onderdelen ook beschouwd:

- Verantwoording groepsrisico;
- De mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp;
- De mogelijkheden voor personen om zich in veiligheid te brengen.

Uit de overwegingen blijkt dat onze adviezen uit het verleden ter harte zijn genomen en in het plan zijn verwerkt en verantwoord. De conclusie op basis van de overwegingen is dat er voldoende mogelijkheden voor bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid zijn. Dit betekent dat er in principe geen nadere eisen gesteld hoeven te worden in het kader van externe veiligheid en er geen belemmeringen zijn voor de ontwikkeling. Op basis van onze integrale benadering blijven er een aantal relevante aspecten over. De adviezen van de GHOR zijn hierbij onverkort overgenomen.

Advies

Ik adviseer u om:

1. De zelfredzaamheid van de aanwezige personen zo groot mogelijk te laten zijn gebruik te maken van NL-alert.
2. Voor de ontsluitingswegen en/of bluswatervoorziening contact op te nemen met de lokale accounthouder namens de VNOG. [REDACTED] is bereikbaar [via](#) [REDACTED] of [REDACTED]
3. Het risico op brand of brandoverslag te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Dit kan bijvoorbeeld door het aanbrengen van brandwerende scheidingen, een blusinstallatie en/of andere stationaire brandveiligheidsvoorzieningen.
4. Zorg te dragen voor een goede informatievoorziening aan de aanwezige personen, opdat men weet hoe te handelen tijdens een calamiteit. U kunt hierbij denken aan publieke voorlichtingscampagnes als 'Denk vooruit' / 'Wees Voorbereid'.
5. Creëer voor ambulances een goede bereikbaarheid door voldoende toe- en uitgangswegen te realiseren. Voor ambulances is het namelijk niet alleen van belang om zo snel mogelijk bij de huizen c.q. appartementsgebouwen te kunnen komen, maar ook om zo snel mogelijk weer weg te kunnen rijden zonder hinder te ondervinden van andere (hulpverlenings-)voertuigen.
6. Ambulances dienen dicht bij de huizen c.q. appartementsgebouwen geparkeerd te kunnen worden. Obstakels op de weg, de stoep en het terrein dienen dus zodanig te worden ingericht dat ambulances snel en goed bij de woningen kunnen komen. Het beperken van trappen, paaltjes, drempels, grote bloembakken, e.d. draagt bij aan een goede bereikbaarheid van de huizen c.q. appartementsgebouwen voor ambulances en brancards.
7. Zorg voor een eenduidige, duidelijke bewegwijzering, waarbij borden en nummers zodanig zijn geplaatst, dat bij een calamiteit in/bij de huizen c.q. appartementsgebouwen duidelijk is waar de hulpverleners naar toe moeten.
8. Om de huizen c.q. appartementsgebouwen voor brancards goed begaanbaar te houden, is het van belang om met name de ingang begaanbaar te houden. Grind voor de ingang en het gebruik van grote rubberen ringmatten vormen voor ambulancepersoneel en het slachtoffer op de brancard namelijk een obstakel. Een schoonloopmat is een goed alternatief om binnen bij de ingang te plaatsen.
9. Voor zowel ambulancepersoneel als een slachtoffer is het een grote belasting om een brancard met slachtoffer de trappen af te dragen. Het advies is dan ook om in plaats van een personenlift, een brancardlift te installeren, zodat een slachtoffer op een brancard niet via de trappen vervoerd hoeft te worden. De vloeroppervlakte van een brancardlift betreft 1,05 bij 2,10 meter. Bij brand mag een lift gebruikt worden mits hiervoor bouwkundige en

installatietechnische maatregelen zijn genomen die dit mogelijk maken. Voorstel moet aan de gemeente ter goedkeuring voorgelegd worden.

10. Plaats een AED op een strategische locatie. In geval van een circulatiestilstand wordt, door z.s.m. te defibrilleren, de overlevingskans van de betreffende persoon vergroot. Als deze AED aan een buitenmuur wordt bevestigd en beschikbaar wordt gesteld voor algemeen gebruik, kan deze AED ook gebruikt worden bij nood in de omgeving.
11. Plaats een Stop de bloeding-set naast de AED. Dit is een pakketje met extra hulpmiddelen om bloedingen te stoppen. Omstanders en niet-medische hulpverleners kunnen de overlevingskansen van slachtoffers van (bom) aanslagen en grote ongelukken aanzienlijk verhogen. Door ernstig bloedverlies meteen adequaat te stelpen, worden levens gered. Dat geldt natuurlijk ook voor meer alledaagse verwondingen waarbij levensbedreigend bloedverlies optreedt, bijvoorbeeld bij een val door een glazen deur of ernstige open botbreuken.
12. Indien de toekomstige bewoners c.q. gebruikers minder zelfredzaam zijn (bijvoorbeeld ouderen of kinderen), is het van belang dat de vergunningverlener bij de bewoners c.q. gebruikers aandacht besteedt aan de risico's, die het wonen in de buurt van buisleiding en de spoorlijn 360 L Amersfoort-Oost – Hattem met zich meebrengen. Daarnaast is het van belang dat de vergunningverlener aandacht besteedt aan de acties die een bewoner zelf kan ondernemen om zelfredzamer te worden.
13. Onduidelijk is of er zorgaanbieders actief gaan worden in de (zorg)appartementen. Advies aan deze zorgaanbieders om planvorming en afspraken omtrent zorgcontinuïteit goed uit te werken en in het registratiesysteem GHOR4All te zetten. Onder zorgcontinuïteit worden de planvorming en handelingen verstaan die zorginstellingen verrichten ter voorbereiding op, tijdens en na acute crises om de zorg die zij leveren aan hun cliënten te kunnen continueren. Het is van groot belang dat zorgpartners ook zijn voorbereid op het aanbieden van zorg onder crisissomstandigheden. Zorginstellingen zijn namelijk volgens de Wet toelating zorginstelling (WTZi) wettelijk verplicht om onder alle omstandigheden (dus ook bij een crisis) zorg te blijven verlenen en zich voor te bereiden om de continuïteit van zorgverlening te waarborgen. De GHOR is daarbij het loket waar zorginstellingen met vragen over zorgcontinuïteit terecht kunnen, zowel in de voorbereiding als tijdens een incident. Zij ondersteunt bijvoorbeeld bij het opstellen van een zorgcontinuïteitsplan, en eventueel bij (het voorbereiden van) trainingen en oefeningen. Indien er zich een calamiteit voordoet, bijvoorbeeld een brand, langdurige stroomuitval of uitbraak van infectieziekte, kan deze zorgaanbieder de gemaakte plannen zelf gebruiken om de zorgcontinuïteit te waarborgen. Daarnaast beschikt de GHOR VNOG door de internetapplicatie GHOR4All zelf ook over de relevante gegevens die nodig zijn om de ramp of crisis gecoördineerd te kunnen bestrijden. Voor meer informatie hierover kan naam zorgaanbieder contact opnemen met de GHOR Ghor_advisering@vnog.nl/

Tot slot

Heeft u vragen over deze brief of wilt u iets met ons bespreken? Bel of mail dan gerust met , telefoonnummer e-mailadres Met betrekking tot brandveiligheidsaspecten kunt u contact opnemen met de genoemde accounthouder. Fijn als u ons laat weten wat u gedaan heeft met onze adviezen. Dan kunnen we daar rekening mee houden bij onze preparatie.

Met vriendelijke groet,

Namens het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,

teamleider omgevingsveiligheid